

INFORMACJA

O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ BYDGOSZCZY

(za 2014 rok)

Materiał opracował:

zespół Referatu Rozwoju
Wydziału Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej

SPIS TREŚCI

str.

WPROWADZENIE	1
TABELE	3
BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2014 r.....	3
WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA BYDGOSZCZY.....	4
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH.....	5
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO.....	6
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	7
RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	9
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	13
PRZEMYSŁ	15
BUDOWNICTWO	17
OŚWIATA I WYCHOWANIE	18
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	20
KULTURA I NAUKA	22
KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA	23
OCHRONA ŚRODOWISKA	24
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	26
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	29
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	30

WPROWADZENIE

2014 rok to okres, w którym sytuacja społeczno-gospodarcza Bydgoszczy była nadal niestabilna, podobnie jak w kilku ostatnich latach. Oznacza to, że nie każda sfera społeczno-gospodarczego życia miasta odznaczała się dobrą kondycją. Taka sytuacja jest wynikiem wielu, często niezależnych czynników m.in. zachowaniem się rynków światowych, a osiągnięte wyniki w wielu dziedzinach są zbieżne z trendami odnotowywanymi w gospodarce kraju. Generalnie rzecz biorąc, bydgoska gospodarka ewoluuje. Rynek jest kapryśny, wymagający ciągłej czujności i gotowości do zmian strukturalnych. O tego typu zmianach świadczy m.in. spadek liczby mikrofirm (do 9 osób), które do tej pory mają największy udział w tworzeniu bydgoskiej gospodarki.

Warto odnotować, że nastąpił wzrost (o 4,2%) przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług wśród bydgoskich firm (w bieżących cenach bazowych), a największy wzrost zanotowano m.in. w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 25,1%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (wzrost o 22,6%).

Do innych pozytywnych zjawisk, które miały miejsce na przestrzeni 2014 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, należy zaliczyć:

- spadek stopy bezrobocia z 8,8% do 7,5% (w kraju z 13,4% do 11,5%), o prawie 2,9 tys. osób spadła liczba bezrobotnych,
- małej liczby osób objętej zwolnieniami grupowymi – tylko 154 pracowników z 5 zakładów pracy,
- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw o 3,7%, co jednak nie wpłynęło na poprawę miejsca Bydgoszczy na tle innych miast (będącymi siedzibami władz wojewódzkich) Polski – 14. lokata,
- wzrost (o 4,2%) przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług wśród bydgoskich firm (w bieżących cenach bazowych),
- lepsze rezultaty w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w niektórych działach PKD przemysłu, przy czym największy dotyczył naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (o 33,8%), produkcji wyrobów z metali (o 27,6%),
- wzrost liczby oddanych do użytkowania mieszkań (o 17,3%),
- wzrost długości sieci wodociągowej (o 6,2 km) i kanalizacyjnej (o 4,8 km),
- spadek przestępczości (o 29,1%),
- spadek lokalnych kosztów: energii elektrycznej (o 6,0%) i gazu (o 1,5%),
- ograniczenie emisji pyłów (spadek o 27,6%) i gazów (spadek o 8%),
- modernizacja lotniska.

Mimo, iż Bydgoszcz pozytywnie kojarzy się z szeroko pojętym sportem, to niestety trzeba odnotować ubytek (od 2015 roku) kilku wartościowych imprez sportowych z kalendarza bydgoskiego kibica np. mityng Pedro's Cup czy żużlowe Grand Prix. Zaczyna brakować imprez na europejskim lub światowym poziomie. Lepiej sytuacja wygląda w realizacji działań kulturalnych o czym świadczą odbywające się cyklicznie imprezy oraz festiwale zadawalające nawet bardzo wybrednych odbiorców sztuki.

Spośród najważniejszych inwestycji oddanych do użytku w 2014 roku należy wymienić następujące:

- budowę basenu na Błoniu przy ZSO nr 4, ul. Stawowa,
- przebudowę pętli autobusowej na Błoniu,
- przebudowę ul. Mostowej z fragmentami ul. Grodzkiej,
- przebudowę Mostu J. Sulimy-Kamińskiego i mostu w ciągu ul. Ku Młynom,
- wybudowanie 6 placów zabaw przy szkołach podstawowych w ramach programu „Radosna Szkoła”,
- oddanie hali treningowej wraz z łącznikiem przy wielofunkcyjnej hali sportowej „Łuczniczka”.

Niekorzystna sytuacja w Bydgoszczy utrzymywała się pod względem:

- spadku liczby mieszkańców o prawie 1,8 tys. osób,
- wysokiej liczby osób bez prawa do zasiłku – 84,8% ogółu bezrobotnych,
- spadku liczby obsługanych pasażerów przez bydgoski port lotniczy – odprawiono prawie 290 tys. osób,
- spadku przychodu produkcji sprzedanej w budownictwie w Bydgoszczy o 1,3%, wobec osiągniętego spadku w województwie kujawsko-pomorskim (o 2,1%) i wzrostu w kraju (o 7,0%),
- lokaty Bydgoszczy (13.) wśród miast wojewódzkich, w liczbie oddanych do użytkowania mieszkań,
- wzrostu lokalnych kosztów: wywozu śmieci (od 0,9% do 15,7%),
- nadal niedostatecznej drożności i jakości ulic i przepraw mostowo-kolejowych, mimo sukcesywnej poprawy.

TABELLE

BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2014 r.

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	województwo	woj.=100
1	2	3	4
Powierzchnia w km ²	176,0	17 971,7	1,0
Ludność w osobach ^{a)}	357 652	2 089 992	17,1
w tym: kobiety	189 346	1 077 114	17,6
Przeciętne zatrudnienie ogółem w osobach ^{b)}	56 248	239 278	23,5
- sektor publiczny	5 045	20 189	25,0
- sektor prywatny	51 203	219 089	23,4
• udział sektora prywatnego w %	91,0	91,6	x
w tym:			
- przemysł w tys. osób	27 904	123 431	22,6
• udział przemysłu do ogółu w %	49,6	51,6	x
- budownictwo w tys. osób	3 610	20 807	17,3
Bezrobotni w osobach	12 114	127 111	9,5
Stopa bezrobocia w %	7,5	15,7	x
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{b)}	3 449	3 337	103,4
- sektor publiczny	4 114	4 009	102,6
- sektor prywatny	3 383	3 275	103,3
w tym:			
- przemysł	3 782	3 475	108,8
- budownictwo	3 248	3 416	95,1
Przychody ze sprzedaży produkcji i usług w mln zł ^{bc)}	12 904,3	65 756,6	19,6
- sektor publiczny	859,7	3 971,6	21,6
- sektor prywatny	12 044,6	61 785,0	19,5
• udział sektora prywatnego w %	93,3	94,0	x
w tym:			
- przemysł	9 217,2	49 045,0	18,8
• udział przemysłu do ogółu w %	71,4	74,6	x
- budownictwo	1 245,4	6 617,3	18,8
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	42 725	192 078	22,2
▪ spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	583	1 815	32,1
Mieszkania oddane do użytkowania	1 225	6 246	19,6
w tym: spółdzielcze	0	2	x
Przeciętna powierzchnia mieszkania w m ²	59,9	100,2	59,8
w tym: spółdzielczego	x	34,5	x

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

- a) stan w dniu 31.12.2014 r.
b) w sektorze przedsiębiorstw
c) w bazowych cenach bieżących

WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA
BYDGOSZCZY

Wyszczególnienie	2013 r.	2014 r.	Dynamika
1	2	3	4
I. Wskaźniki demograficzne			
1. Ludność w osobach ^{a)}	359 428	357 652	99,5
2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przeds. w osobach	56 234	56 248	100,0
3. Bezrobotni w Bydgoszczy w osobach ^{a)}	14 233	12 114	85,1
4. Stopa bezrobocia w %	8,6	7,5	x
5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3 326	3 449	103,7
II. Rynek nieruchomości			
1. Wynajem (cena w zł za m ²)			
- biuro	8,0 – 56,7	7,8 – 61,5	107,1
- sklep	13,8 – 83,3	13,2 – 84,1	86,8
- dom jednorodzinny	5,0 – 42,8	7,1 – 47,6	114,4
- mieszkanie	13,1 – 35,0	12,7 – 34,5	98,1
- magazyn	2,6 – 26,1	2,5 – 26,6	101,4
2. Sprzedaż (cena w zł za m ²)			
- rynek pierwotny			
· mieszkanie (deweloperskie)	3640 – 6800	2690 – 5880	82,1
· mieszkanie (spółdzielcze)	3990 – 4700	3890 – 4780	99,8
· dom jednorodzinny	3000 – 6000	2950 – 6100	100,6
- rynek wtórny			
· mieszkanie	1444 – 5000	2380 – 4000	117,2
· dom jednorodzinny	1066 – 5000	1820 – 4310	101,1
3. Działki budowlane (cena w zł za m ²)			
- na cele mieszkalne	35 – 700	51 – 700	102,2
- na cele inwestycyjne	40 – 449	25 – 453	101,0
III. Lokalne koszty			
1. Energia elektryczna dla gosp. domowych w zł za MWh	587,7	552,3	94,0
2. Gaz dla gospodarstw domowych w zł za m ³	2,65	2,61	98,5
3. Woda w zł za m ³	5,51	5,51	100,0
4. Kanalizacja w zł za m ³			
- gospodarstwa domowe	5,49	5,49	100,0
- przemysł	5,49	5,49	100,0
5. Wywóz śmieci w zł			
- pojemniki			
· 0,12 m ³	12,1 – 16,7	15,0	104,2
· 1,1 m ³	55,9 – 73,7	75,0	115,7
- kontenery 10 m ³	464 – 598	536,0	100,9

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS, informacje własne

a) stan w końcu okresu

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH

Wyszczególnienie	Lokata* Bydgoszczy	Bydgoszcz	Gdańsk	Poznań	Katowice	Szczecin
1	2	3	4	5	6	7
Ludność w osobach ^{a)}	8	357 652	461 489	545 680	301 834	407 180
w tym: kobiety	8	189 346	242 821	291 364	158 289	213 631
Przeciętne zatrudnienie ogółem w tys. osób ^{b)}	9	56,2	80,4	140,3	143,9	42,8
- sektor publiczny	10	5,0	12,5	15,9	73,2	5,7
- sektor prywatny	8	51,2	67,9	124,4	70,7	37,1
▫ udział sektora prywatnego w %		91,1	84,5	88,7	49,1	86,7
w tym:						
- przemysł w tys. osób	8	27,9	28,1	47,6	90,0	12,7
▫ udział przemysłu w %		49,6	35,0	33,9	62,5	29,7
- budownictwo w tys. osób	12/13	3,6	7,6	7,9	8,4	3,7
Bezrobotni: w osobach	11	12 114	11 976	10 350	9 878	16 195
• na 1 ofertę pracy w osobach	14/15	17	33	38	41	45
Stopa bezrobocia w %	11	7,5	5,7	3,2	4,7	9,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{bc)}	14	3 449	4 830	4 422	5 399	4 074
w tym: - przemysł	13	3 782	5 581	5 431	6 259	4 172
- budownictwo	18	3 248	4 352	4 728	3 953	4 335
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach przemysłowych: ^{c)}						
▫ wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	8/9	4,7	1,5	5,0	2,8	4,3
▫ wskaźnik rentowności obrotu netto w %	8/9	4,0	1,3	4,3	2,2	3,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	10	42 725	71 093	107 117	45 559	67 316
▫ udział sektora prywatnego w %		97,9	97,4	98,5	96,8	97,3
w tym:						
- przemysł	8	3 908	7 404	8 479	3 252	5 963
- budownictwo	8	4 204	6 758	9 520	3 714	7 701
- handel	10	10 931	14 333	26 669	11 866	15 246
Mieszkania oddane do użytkowania:	13	1 225	3 945	3 642	1 314	1 404
w tym:						
- spółdzielcze	x	0	118	0	0	23

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

* lokata wśród 18 miast będącymi siedzibami władz wojewódzkich

- a) stan na 31.12.2014 r.
b) w sektorze przedsiębiorstw
c) w okresie I-XII 2014 r.

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	Grudziądz	Toruń	Włocławek
1	2	3	4	5
Ludność ^{a)}	357 652	97 176	203 158	113 939
Przyrost naturalny ^{b)}	-424	-108	-5	-328
- na 1000 ludności	-1,18	-1,11	-0,02	-3,47
Bezrobotni zarejestrowani w PUP ^{a)}	12 114	5 862	7 430	9 327
Stopa bezrobocia w % ^{a)}	7,5	17,0	8,3	18,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	42 725	8 042	25 700	11 823
w tym:				
- spółki prawa handlowego:	4 660	543	3 095	990
▫ z udziałem kapitału zagranicznego	583	71	427	100
- spółdzielnie	116	36	93	49
- osoby fizyczne	29 625	6 091	17 766	8 567
* udział spółek handlowych z kapitałem zagranicznym do ogółu w %	1,36	0,88	1,66	0,85
Mieszkania oddane do użytkowania:	1 225	153	907	133
w tym:				
- budownictwo indywidualne	171	54	143	40
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :	59,9	80,4	65,9	84,7
w tym:				
- budownictwo indywidualne	110,8	158,7	124,9	148,3

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

a) stan na 31.12.2014 r.

b) w okresie I-XII 2014 r.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

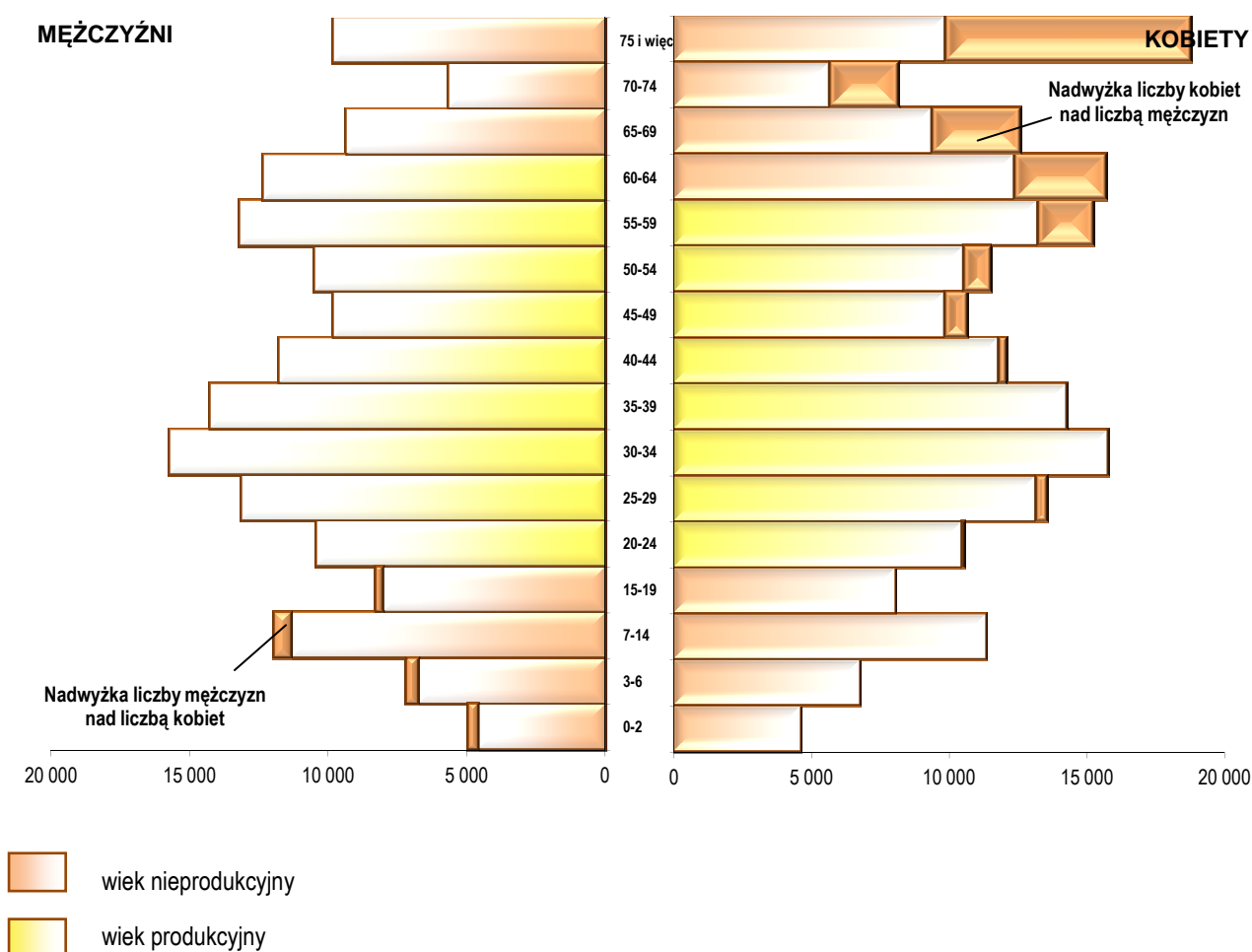
Ludność Bydgoszczy wg stanu na koniec grudnia 2014 r. (dane po NSP-2011) wyniosła **357,7 tys. osób**, co potwierdza tendencję spadku liczby mieszkańców (o prawie 1,8 tys. osób mniej w porównaniu do 2013 roku). Populacja Bydgoszczy stanowiła ok. 17,1% ludności województwa kujawsko-pomorskiego.

W strukturze ludności według płci nadal utrzymuje się przewaga kobiet, które stanowiły ponad 52,9% ogółu mieszkańców miasta. Współczynnik feminizacji, na przestrzeni ostatnich 10 lat, nieznacznie zmalał i osiągnął prawie 113 kobiet na 100 mężczyzn.

Na podstawie danych za 2014 rok struktura wiekowa przedstawiała się następująco (stan w dniu 31 grudnia 2014 r. – **357.652 osoby**):

- wiek przedprodukcyjny: - **56.135 osób** - **15,7%**
- wiek produkcyjny: - **221.523 osoby** - **61,9%**
- wiek poprodukcyjny: - **79.994 osoby** - **22,4%**

Ludność wg płci i wieku (stan w dniu 31 XII 2014 r.)

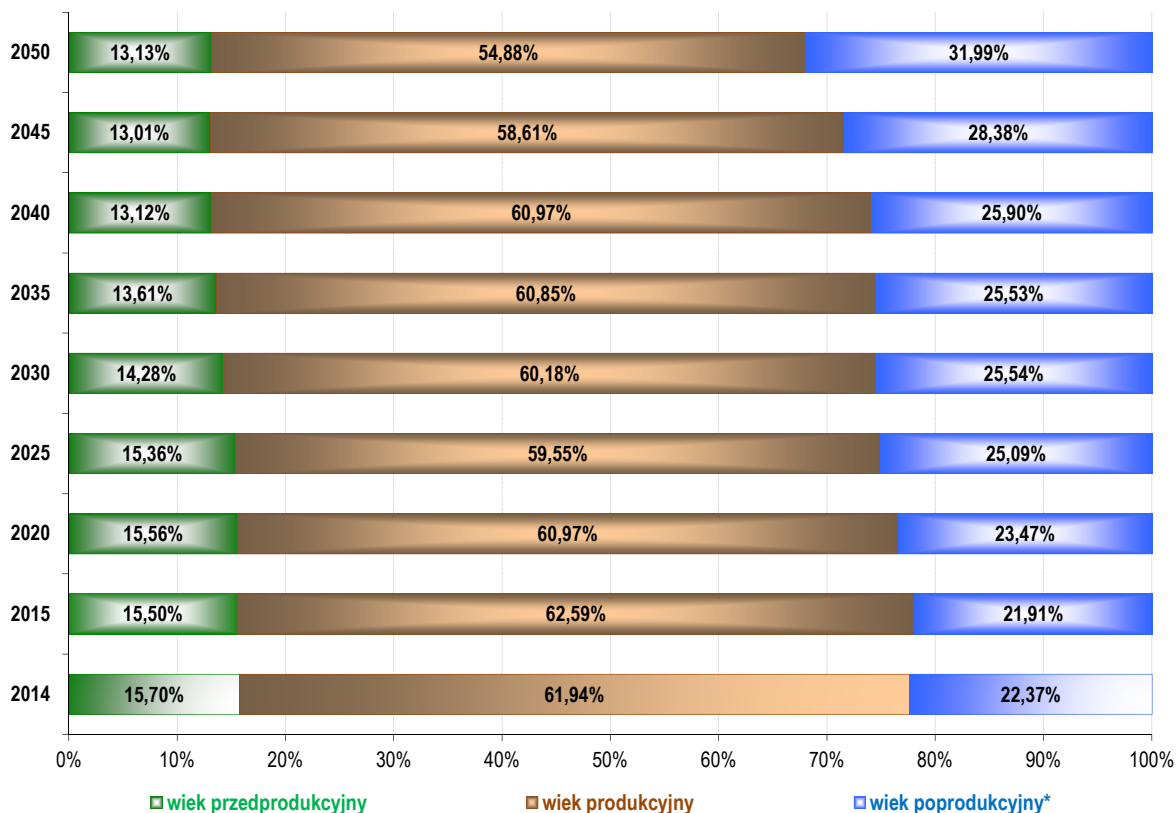
źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

Prognoza demograficzna opublikowana przez Główny Urząd Statystyczny w 2014 roku, przewiduje dalszy spadek liczby ludności miasta, do poziomu ok. 260 tys. mieszkańców w 2050 roku. Prognoza przewiduje utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych, mających swoje odbicie w strukturze ekonomicznych grup wieku mieszkańców Bydgoszczy. Efektem tych zmian będzie:

- dalszy spadek liczebności i udziału grupy osób w wieku przedprodukcyjnym,
- dalszy wzrost liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym (prognozowane jest nieznaczne zahamowanie tej tendencji po 2025 roku).

Natomiast w grupie osób w wieku produkcyjnym nadal utrzymywać się będzie tendencja spadku liczby ludności. Zmiany te spowodują zwiększenie współczynnika obciążenia demograficznego, w 2050 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadac będzie 82,2 osób w wieku nieprodukcyjnym (w roku spisowym 2011 wyniósł – 56,3; w 2014 roku – 61,5).

Zmiany struktury prognozy demograficznej przedstawia poniższy wykres:

źródło: BDL GUS

*wiek emerytalny:

	Mężczyźni	Kobiety
2014	65, 5	60,5
2015	65,75	60,75
2020	67	62
2025	67	63,25
2030	67	64,5
2035	67	65,75
2040	67	67
2045	67	67
2050	67	67

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w Bydgoszczy w 2013 roku wyniosła 56,2 tys. osób, tzn. była podobna jak przed rokiem i stanowiła 23,5% zatrudnionych w województwie.

Największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji:

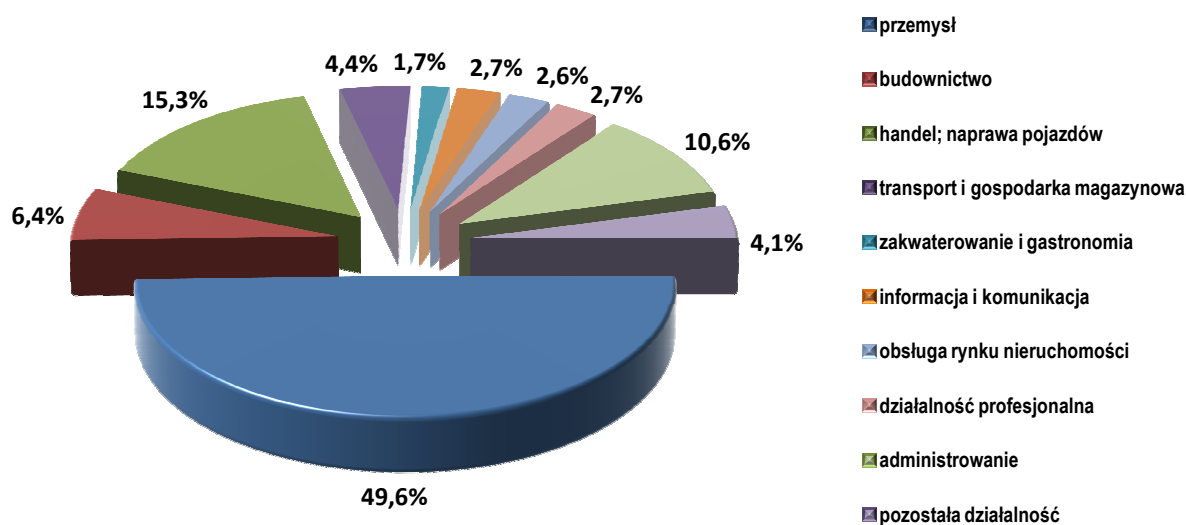
- transport i gospodarka magazynowa (o 7,1%),
- budownictwo (o 2,5%),
- handel (o 2,0%),
- obsługa rynku nieruchomości (o 1,4%).

Największą dynamikę wzrostu zatrudnienia wykazały sekcje:

- informacja i komunikacja (o 17,9%),
- administrowanie i działalność wspierająca (o 9,0%),
- zakwaterowanie i gastronomia (o 4,8%),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 4,4%).

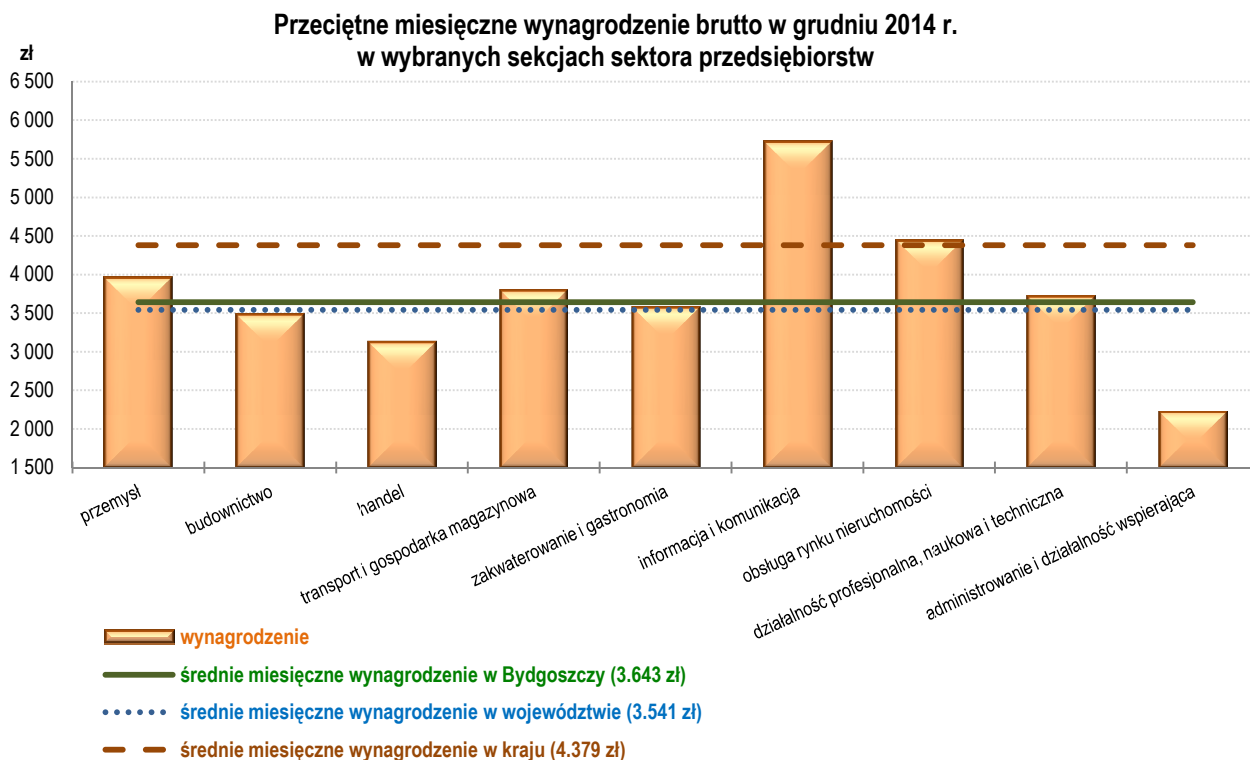
Udział zatrudnionych w sektorze prywatnym wyniósł 91,0% i był o 0,9 pkt.% wyższy niż przed rokiem.

Struktura zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w 2014 roku

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 roku wyniosło 3.449 zł i było o 1,6% wyższe niż w roku poprzednim i o 3,7% wyższe niż w województwie. Zarobki w sektorze publicznym w przeciągu roku zmalały o 2,0%, a wzrosły w sektorze prywatnym o 4,8%.

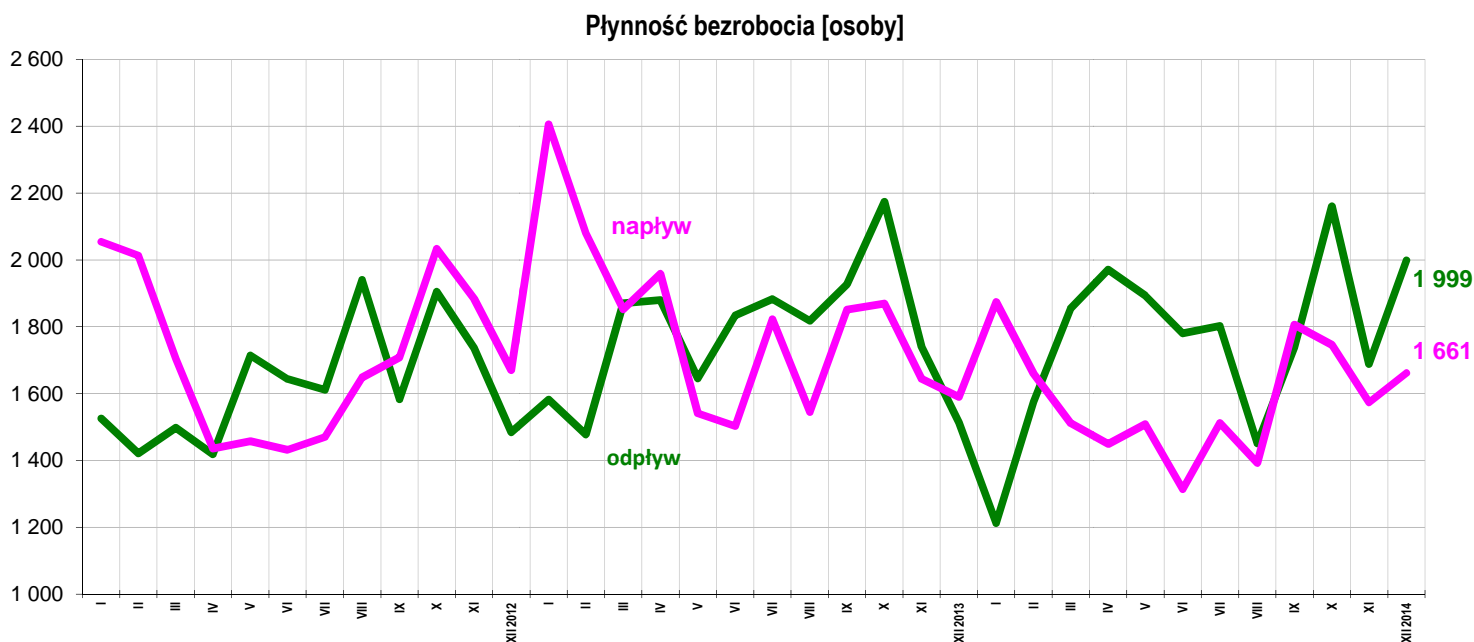
W grudniu 2014 roku przeciętna płaca w Bydgoszczy wyniosła 3.643 zł i była o 737 zł niższa niż średnia w kraju i niższa od płac w większości dużych miast w Polsce. Pracownicy sektora publicznego zarabiali w tym okresie średnio 5.063 zł tj. o 1.561 zł więcej niż zatrudnieni w sektorze prywatnym.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w grudniu 2014 roku wynosiła ponad 16,8 tys. osób i zmalała w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o prawie 2,9 tys. osób (tj. spadek o prawie 14,6%).

W Bydgoszczy bezrobocie również zmalało o ponad 2,1 tys. osób (tj. o 14,9%) i w końcu grudnia 2014 r. zarejestrowanych było ponad 12,1 tys. osób. pozytywnym przejawem jest przewaga osób wyrejestrowujących się nad tzw. napływem osób, która miała miejsce prawie w całym roku, oprócz trzech miesięcy (I, II i IX).

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

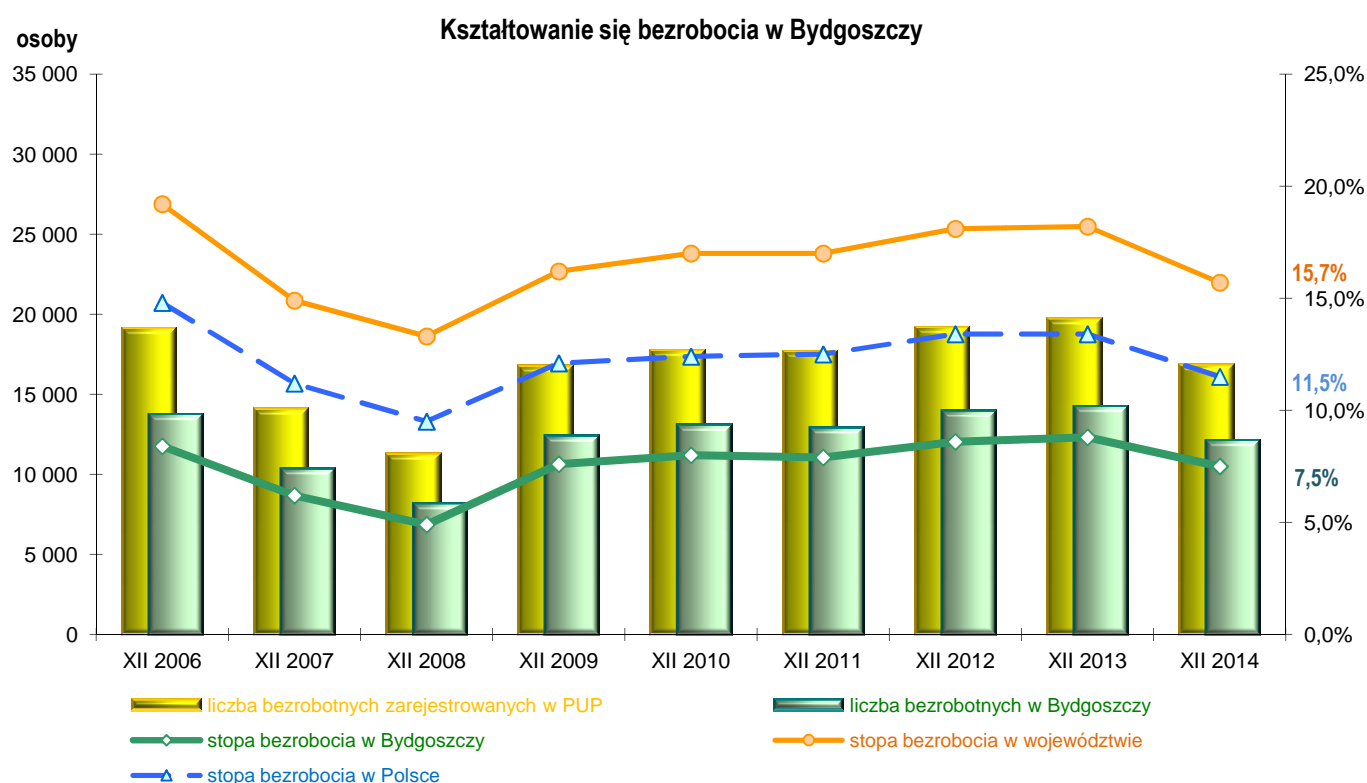
Większą część ogółu bezrobotnych, mimo wyższego poziomu wykształcenia, stanowiły kobiety, a ich udział wzrósł z 51,3% w 2012 r. do 51,9% w 2014 r. Wzrósł również udział długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 miesięcy), który wyniósł 19,4% (w poprzednim roku 15,4%).

Nadal niekorzystnym zjawiskiem jest wysoki odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku, a na przestrzeni minionego roku wartość ta uzyskała poziom 84,8% ogółu bezrobotnych wobec 83,9% w 2013 r.

Wśród bezrobotnych osoby z niskimi kwalifikacjami (tj. z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym) stanowiły 54,1% (w analogicznym okresie roku ubiegłego – 54,2%). Chociaż osoby z wyższym wykształceniem stanowią niewielki odsetek bezrobotnych niepokojącym był fakt, że ich udział w ostatnich latach stale rośnie – z 15,2% w ub. roku do 16,2% w grudniu 2014 r.

Duży odsetek bezrobotnych stanowią ludzie młodzi. W grudniu 2014 roku 36,8% (w 2013 roku 39,5%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyło 34 roku życia.

Na koniec grudnia 2014 r. **stopa bezrobocia** wynosiła w Bydgoszczy **7,5%**, (w analogicznym okresie ub. roku 8,8%), w województwie kujawsko-pomorskim 15,7%, a w Polsce 11,5%. Wyższą stopę bezrobocia niż w Bydgoszczy odnotowano w: Białymstoku (11,9%), Łodzi (10,8%), Kielcach (9,8%), Szczecinie (9,4%), Lublinie (8,6%), Toruniu (8,3%) oraz w Rzeszowie (7,8%).

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Działaniami aktywizującymi bezrobotnych w 2014 roku objęto 3.608 osób (w poprzednim roku 3.408 osób), w tym wg poszczególnych form:

- prace interwencyjne – 53 osoby (w ub. roku – 99 osób),
- roboty publiczne – 73 osoby (w ub. roku – 70 osób),
- szkolenia – 743 osoby (w ub. roku – 679 osób),
- staże – 1.849 osób (w ub. roku – 1.534 osoby),
- dotacje – 156 osób (w ub. roku – 214 osób).

Działania na rzecz aktywizacji bezrobotnych finansowane były zarówno przez Fundusz Pracy (1 662 osoby – w ub. roku 2.072 osób) jak i Europejski Fundusz Społeczny (1.921 osób – w ub. roku 1.330 osób).

Ponadto prowadzono inne działania:

- wspieranie samozatrudnienia osób bezrobotnych poprzez szkolenia biznesowe, udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, informację i doradztwo,
- dodatki aktywizacyjne,
- Klub Integracji Społecznej – obejmuje pomocą osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, pozostających w ewidencji PUP powyżej 2 lat, osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Fordonu,
- badania lokalnego rynku pracy – oczekiwania osób niepełnosprawnych bezrobotnych dot. popytu na zatrudnienie, podnoszenia kwalifikacji, czy przygotowania zawodowego; oczekiwania pracodawców organizujących staże i przygotowania zawodowe; monitoring przebiegu szkoleń dla osób bezrobotnych; potrzeby kadrowe lokalnych pracodawców; monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych; ewaluacja projektów realizowanych w ramach PO KL,
- rozpowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy.

Pozytywnym zjawiskiem jest znaczne zmniejszenie się liczby zapowiedzi zwolnień grupowych, jakie pojawiały się przeciągu 2014 roku na bydgoskim rynku pracy.

Zamiar zwolnienia tylko 154 osób (w poprzednim roku ponad 0,9 tys. osób) zadeklarowało 5 zakładów, przy czym największe zapowiedzi redukcji zatrudnienia dotyczyły:

- EXIGO Sp. z o.o. (72 osoby),
- PBU BUDOPOL S.A. (56 osób).

Faktyczne wypowiedzenia wręczyły 3 zakłady 45 pracownikom.

W celu wspierania osób, które utraciły pracę w wyniku zwolnień grupowych, realizowane były projekty współfinansowane ze środków UE:

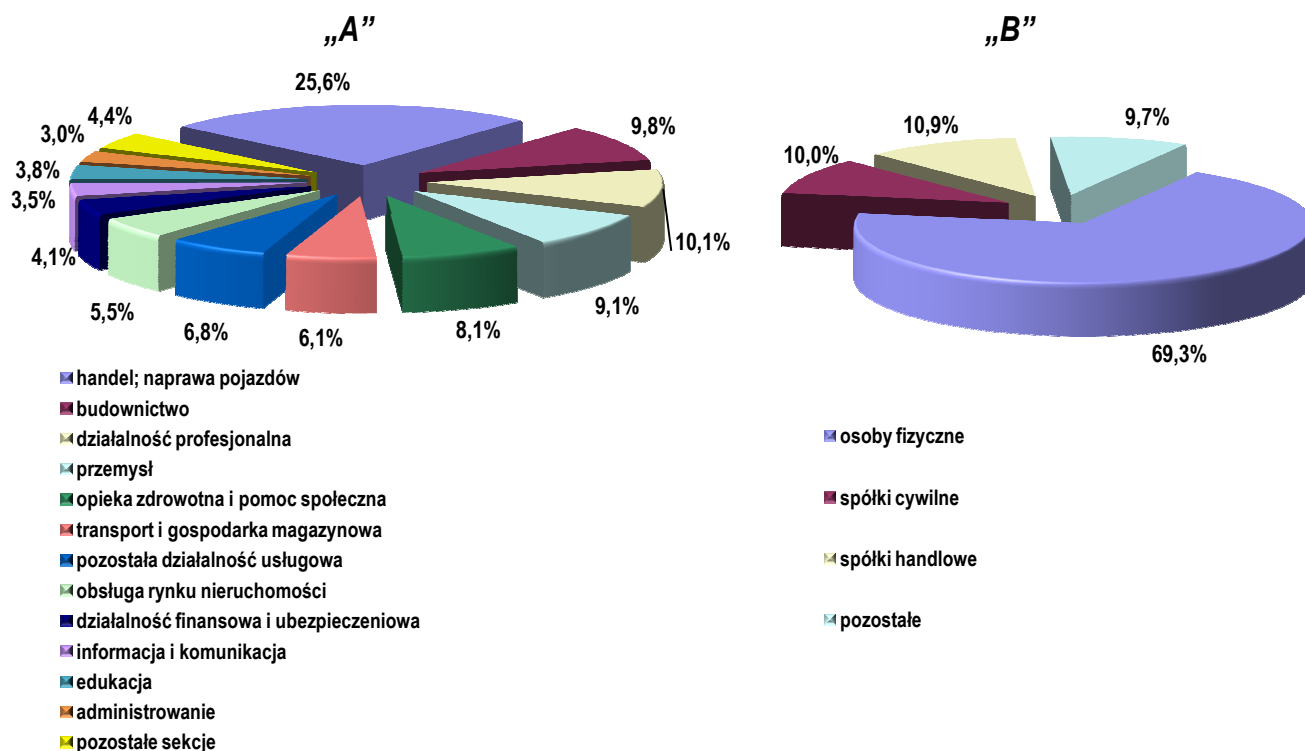
- „Powrót na rynek pracy III – nowa ścieżka kariery”,
  - „Powrót na rynek pracy IV – czas na nowy start”,
- w ramach których odbyły się szkolenia, warsztaty aktywizacyjne, indywidualne konsultacje poradnictwa zawodowego oraz udzielono wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Ogółem w Bydgoszczy w końcu grudnia 2014 r. funkcjonowało **42,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (o 705 podmiotów mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Podmioty te stanowiły 22,2% wszystkich jednostek w województwie.

W sektorze prywatnym działało 97,9 % jednostek (podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku).

Struktura rejestru REGON według sekcji („A”) i formy prawnej („B”) w XII 2014 roku

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W przeciągu roku przybyło spółek prawa handlowego (wzrost o 6,4%). Nastąpił spadek liczby podmiotów w sektorze prywatnym (wzrost o 698 firm, tj. o 1,6%), a także w sektorze publicznym – o 7 podmiotów (tj. spadek o 0,8%).

W ogólnym rozrachunku nastąpił spadek liczby firm w większości znaczących sekcji, a największy spadek odnotowała sekcja: działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 5,4%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 4,4%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 3,7%). Największą dynamiką wykazała się sekcja administracja publiczna i obrona narodowa (wzrost o 3,7%) i działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (wzrost o 3,5%).

W oparciu o kapitał zagraniczny działalność gospodarczą prowadziły 583 spółki prawa handlowego (tj. o 20 więcej niż przed rokiem).

Nastąpiły dalsze zmiany w zakresie struktury podmiotów gospodarczych według liczby zatrudnionych. Nastąpił ogólny spadek liczby firm, na co największy wpływ miał spadek liczby firm mikro zatrudniających do 9 osób (spadek o 1,7%).

W efekcie struktura podmiotów gospodarki narodowej w grudniu 2014 r. przedstawiała się następująco:

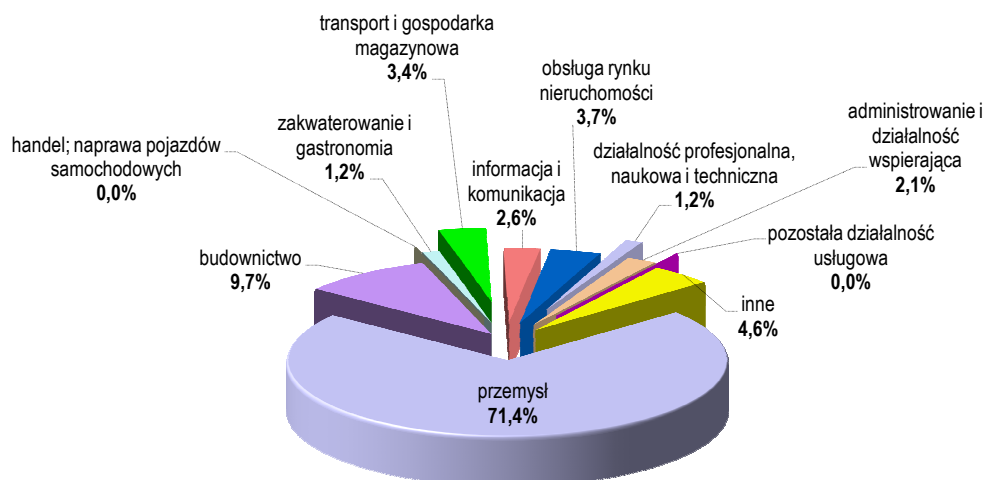
Wyszczególnienie	Ogółem	Małe (do 49 pracowników)		Średnie (50-249)	Duże (250 i więcej)
			w tym: mikro (do 9)		
1	2	3	4	5	6
XII 2013 r.	43 430	43 002	41 598	364	64
XII 2014 r.	42 725	42 298	40 883	364	63
2013=100	98,4	98,4	98,3	100,0	98,4
udział do ogółu w 2014 roku	100,00%	99,00%	95,69%	0,85%	0,15%

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bydgoszczy wypracowały w 2013 roku przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 12.904,3 mln zł tj. o 514,5 mln zł wyższy (tj. o 4,2% wyższy) niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży w sektorze przedsiębiorstw ma przemysł – 71,4%.

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wg sekcji PKD w 2014 roku

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Wzrost przychodów odnotowały przedsiębiorstwa w kilku sekcjach, w tym największy: zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 25,1%), administrowanie i działalność wspierająca (wzrost o 22,6%), informacja i komunikacja (wzrost o 9,1%) i przemysł (wzrost o 5,2%). Największy spadek wykazały sekcje: obsługa rynku nieruchomości (spadek o 8,1%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (spadek o 7,2%), transport i gospodarka magazynowa (spadek o 3,3%) i budownictwo (spadek o 1,3%).

Udział sektora prywatnego stanowił 93,3% ogółu przychodów (w roku poprzednim 92,5%).

Osiągnięte przez bydgoskie przedsiębiorstwa przychody ze sprzedaży i usług stanowiły ok. 19,6% ogółu przychodów produkcji wytworzonej w województwie kujawsko-pomorskim.

PRZEMYSŁ

Przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały w 2014 roku lepsze wyniki niż przed rokiem. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) w wysokości 9.217,2 mln zł były o 5,2% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w kraju wzrosła o 3,3%, a w województwie o 4,0%.

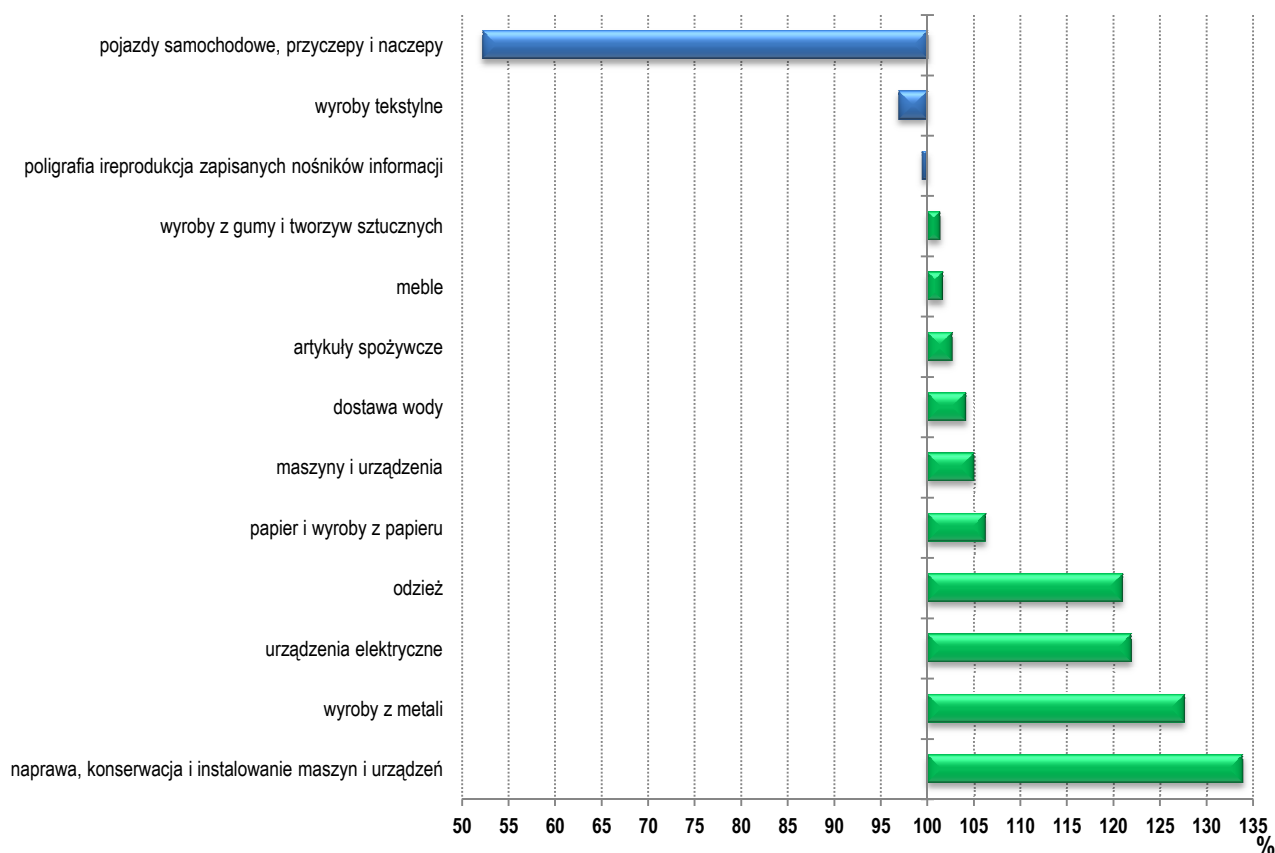
W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku bydgoskie firmy odnotowały wzrost produkcji w wielu działach, przy czym największy w zakresie:

- naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (o 33,8%),
- produkcji wyrobów z metali (o 27,6%),
- produkcji urządzeń elektrycznych (o 21,9%),
- produkcji odzieży (o 21,0%).

Największy spadek przychodów dotyczył działów:

- produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 47,7%),
- produkcji wyrobów tekstylnych (o 3,1%).

**Dynamika przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług
w przemyśle w 2014 r. (2013=100)**

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W strukturze produkcji przemysłowej dominował dział: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (16,4%), produkcja wyrobów z metali (12,9%) oraz produkcja artykułów spożywczych (11,3%). Struktura produkcji przemysłowej, w której udział poszczególnych sekcji jest równomierny, odzwierciedla korzystną tendencję zróżnicowania gospodarki miasta.

■ wyroby z gumy i tworzyw sztucznych

■ wyroby z metali

■ artykuły spożywcze

■ papier i wyroby z papieru

■ maszyny i urządzenia

■ naprawa, konstrukcja i instalowanie maszyn i urządzeń

■ meble

■ dostawa wody

■ urządzenia elektryczne

■ poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

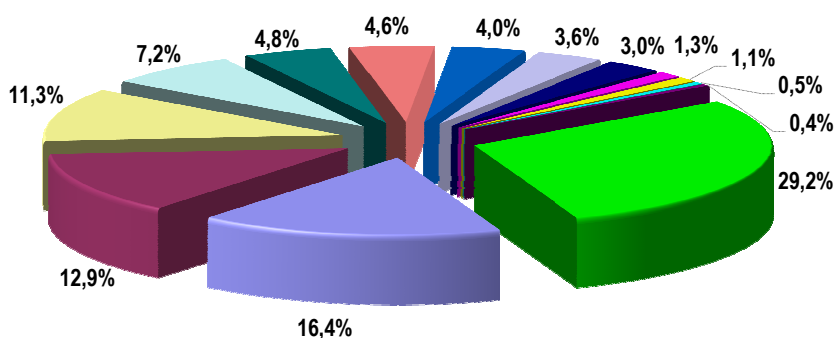
■ odzież

■ pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy

■ wyroby tekstylne

■ pozostałe

Struktura produkcji przemysłowej w 2014 r.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W omawianym okresie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle wyniosło 3.782 zł (wzrosło o 3,3% w stosunku do roku poprzedniego), a wydajność pracy na 1 zatrudnionego 330,3 tys. zł (tj. o 5,6% wyższa niż przed rokiem). W tym samym okresie przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 4.087 zł (wzrosło o 3,2%), natomiast w województwie 3.475 zł (wzrosło o 3,7%).

BUDOWNICTWO

W 2014 roku budownictwo zrealizowało sprzedaż (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 1.245,4 mln zł tj. o 1,3% niższą niż w 2013 roku (w województwie o 2,1% niższą, w kraju o 7,0% wyższą), w tym wzrost odnotowano w dziale robót budowlanych specjalistycznych o 10,9%, natomiast w województwie o 8,7%.

Produkcja budowlana bydgoskich firm stanowiła ok. 18,8% produkcji wszystkich firm budowlanych w województwie kujawsko-pomorskim.

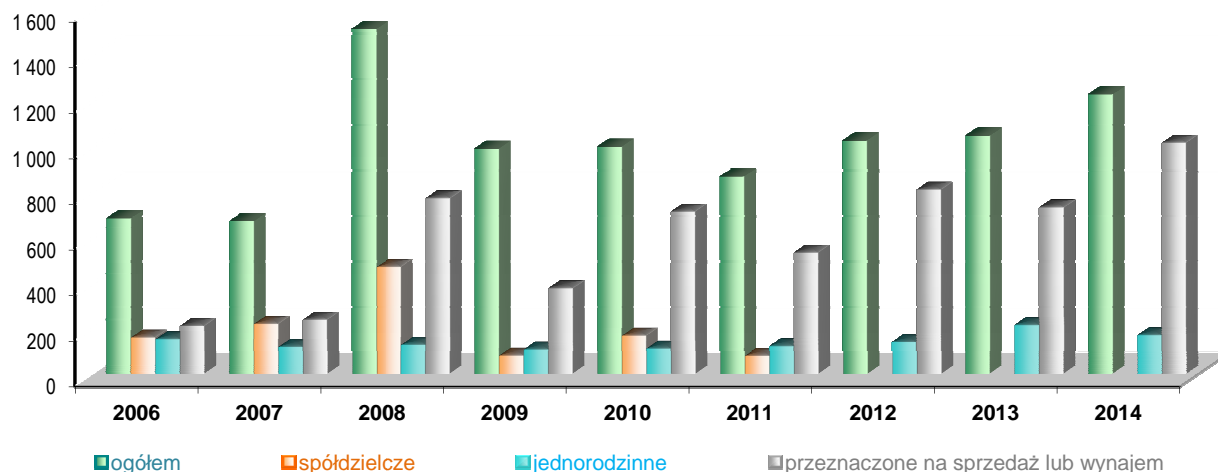
Wydajność pracy na 1 zatrudnionego w budownictwie wyniosła 345,0 tys. zł i była o 1,2% wyższa niż przed rokiem. Przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3.248 zł i było o 1,4% niższe niż w roku poprzednim. Dla porównania w omawianym okresie w kraju wyniosło 3.888 zł (wzrosło o 4,3%), a w województwie 3.416 zł (wzrosło o 2,1%).

W zakresie budownictwa mieszkaniowego w 2014 roku oddano do użytkowania 1 225 mieszkania (tj. o 17,3% więcej niż w 2013 roku), o łącznej powierzchni użytkowej 72,2 tys. m², w tym:

- spółdzielczych	- 0 mieszkań,	(w ub. roku 0),
- przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	- 1.016 mieszkań,	(w ub. roku 732),
- czynszowe	- 38 mieszkań,	(w ub. roku 64),
- w zabudowie jednorodzinnej	- 171 mieszkań,	(w ub. roku 216).

Liczba oddanych mieszkań w Bydgoszczy stanowiła 19,6% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w województwie.

**Mieszkania oddane do użytkowania w Bydgoszczy
w poszczególnych latach**

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Wybudowane mieszkania z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem stanowiły 82,9% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w minionym roku, a jednorodzinne 14,0%.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2014/2015 w ramach racjonalizacji sieci szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz nie dokonano żadnych zmian. Natomiast trwały prace związane z wprowadzeniem zmian w sieci placówek oświatowych planowanych do wdrożenia w roku szkolnym 2015/2016.:

W celu poprawy jakości kształcenia w szkołach zawodowych, ze szczególnym naciskiem na poszerzenie współpracy szkół z pracodawcami, profile kształcenia, zawody i specjalności dostosowywano do wymogów lokalnego rynku pracy. Rozbudowywano, modernizowano i wyposażano pracownie, w tym przedmiotów zawodowych. Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych przygotowywana jest w samych placówkach, w których uwzględniane są również preferencje i zainteresowania określonymi zawodami. Równolegle miało miejsce doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli.

W omawianym okresie realizowano także zadania wynikające z polityki oświatowej:

- przyznano Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację 328 wniosków w formie projektów działań edukacyjno-naukowych, artystycznych, rekreacyjnych i integracyjnych 91 miejskim placówkom oświatowo-wychowawczym, na łączną kwotę 556 tys. zł,
- realizowano projekty edukacyjne finansowane ze środków unijnych:
  - w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL):
    - „Zawodowe horyzonty” – celem projektu jest wdrażanie programów rozwojowych,
    - „Nauczyciel zawodu w praktyce” – celem projektu podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz aktualizacja wiedzy praktycznej nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
    - „Projekty stażowe szkół” – celem jest m.in. podniesienie kwalifikacji zawodowych uczniów,
  - w ramach Inicjatyw Wspólnotowych:
    - Program Comenius (edycja 2012 i 2013),
    - Program Erasmus+,
  - w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO WKP):
    - „Rozbudowa Zespołu Szkół nr 10, ul. Karłowicza 2 wraz z termomodernizacją istniejących obiektów i zagospodarowaniem terenu”.

W 2014 roku w ramach działań inwestycyjnych, m.in.:

- zakończono przebudowę hali basenu przy ZSM, ul. Swarzewska,
- zakończono budowę basenu na Błoniu przy ZSO nr 4, ul. Stawowa – I etap programu budowy basenów przyszkolnych,
- kontynuowano rozbudowę Zespołu Szkół Nr 10 przy ul. Karłowicza o halę sportową z łącznikiem wraz z termomodernizacją istniejących obiektów i zagospodarowaniem terenu,
- w ramach budowy szkolnych placów zabaw „Radosna szkoła” – wybudowano 6 placów przy: SP nr 16 – ul. Koronowska, SP nr 18 – ul. Pijarów, SP nr 31 – ul. Karłowicza, SP nr 43 – ul. Łowicka, ZS nr 31 – ul. Fordońska, SOSW nr 3 – ul. Graniczna,
- w ramach budowy, przebudowy i modernizacji budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych – przebudowano boiska przyszkolne przy: ZS nr 13 – ul. Krucza, ZS nr 26 – ul. Glinki, G nr 5 – ul. Berlinga, SP nr 56 – ul. Bośniacka oraz rozpoczęto przebudowę boisk przy 9 placówkach oświatowych.

Wartość wykonanych robót ogółem wyniosła ponad 35,0 mln zł (podobnie jak w poprzednim roku).

W roku szkolnym 2014/2015 (wg stanu na początku roku szkolnego) na terenie Bydgoszczy w 286 placówkach pobierało naukę 49,6 tys. uczniów i tak w:

▪ 58 szkołach podstawowych	- 18,7 tys. uczniów,
▪ 65 gimnazjach	- 9,0 tys. uczniów,
▪ 110 szkołach ponadgimnazjalnych	- 17,6 tys. uczniów,
w tym: w 24 liceach ogólnokształcących	- 5,4 tys. uczniów,
▪ 53 szkołach policealnych i pomaturalnych	- 4,3 tys. uczniów.

Wg stanu na początku roku szkolnego 2014/2015 działalność prowadziło 136 placówek wychowania przedszkolnego (w tym 33 placówki to oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych), do których uczęszczało prawie 11,1 tys. dzieci.

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Podstawowa opieka zdrowotna jest świadczona w samodzielnych publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, indywidualnych i grupowych praktykach lekarskich zlokalizowanych na terenie całego miasta.

Przy współudziale organizacji pozarządowych realizowane były zarówno programy profilaktyczne, jak i promocja zdrowia upowszechniająca wiedzę o głównych jej uwarunkowaniach. W ramach Miejskiego Programu Promocji Zdrowia realizowane były programy dotyczące:

- profilaktyki i terapii antynikotynowej „Uwolnijmy dzieci od dymu nikotynowego”,
- opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem „Wcześniak w domu”,
- wczesnej profilaktyki w chorobach nowotworowych złośliwych i występowania zaburzeń psychicznych
- zwiększania skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom,
- wczesnej profilaktyki próchnicy zębów,
- poprawy sposobu żywienia i jakości żywności.

Programy z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających realizowane były również przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA” w oparciu o stałą kadrę merytoryczną specjalistów psychoterapii uzależnień i psychoprofilaktyki oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Programy profilaktyki i promocji zdrowia realizowane były również przez organizacje nie należące do sektora finansów publicznych, m.in. takie jak: PCK, Caritas Diecezji Bydgoskiej, PKPS, Stowarzyszenie „Z Potrzeby Serca” i „Bydgoska Pomoc Społeczna”.

Zespół Żłobków Miejskich prowadził działalność w 8 placówkach, które dysponowały 912 miejscami normatywnymi (w ramach projektu „Wychodzimy z domku do żłobka i do pracy” działają 104 nowe miejsca w trzech żłobkach miejskich – nr 13, nr 17 i nr 20).

Realizując Samorządowy Programy Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Bydgoszczy na lata 2012-2015, na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych działały podmioty:

- Centrum Integracji Społecznej – samorządowy zakład budżetowy, którego celem było wsparcie i readaptacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i umożliwienie im wyjścia z izolacji,
- Zakład Aktywności Zawodowej – samorządowy zakład budżetowy, który prowadził działalność produkcyjno-usługową zatrudniając osoby niepełnosprawne, w celu przygotowania i wprowadzenia do pracy na otwartym rynku pracy jak największej liczby osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta Bydgoszczy działało osiem filii tworzących Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych dla dzieci i młodzieży pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej oraz dwa Rodzinne Domy Dziecka (z których placówka przy ul. Morszczukowej została zlikwidowana w maju 2014 r.). W 2014 r. w placówkach BZPOW z pomocy skorzystało 290 dzieci.

W mieście funkcjonują trzy Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym, które w ramach 301 miejsc zapewniły pomoc 345 podopiecznym. Usługi świadczone są także przez trzy Domy Dziennego Pobytu, w tym Ośrodek Wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, które zapewniły opiekę dzienną 198 podopiecznym (180 miejsc rzeczywistych).

6 Środowiskowych Domów Samopomocy o 183 miejscach statutowych, zapewniło opiekę 221 osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną (w poprzednim roku skorzystało z pomocy 215 osób).

Realizacją zadań związanych ze wspieraniem rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, jak i wspieraniem koordynatorów zajmował się Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS.

Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudności w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej realizował zespół specjalistów Działu Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych świadczył pomoc osobom, dzieciom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej, bądź trudnych przeżyć osobistych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo realizował DPS „Słoneczko”.

Ponadto świadczone usługi opiekuńcze osobom potrzebującym w miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie zaspokoić codziennych potrzeb życiowych zakresie utrzymania m.in. higieny osobistej, czystości odzieży, przygotowania posiłku itp. Łącznie w 2014 roku pomoc skierowana została do 560 osób.

Realizowano m.in. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, mający na celu ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród dzieci, młodzieży, osób dorosłych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, chorych i niepełnosprawnych. Program ma za zadanie zapewnić osobom szczególnie tego potrzebującym, ciepły posiłek, a w przypadku takiej możliwości, otrzymanie zasiłku celowo-pieniężnego. W 2014 r. z pomocy skorzystało w formie:

- posiłku – 494 dzieci w żłobkach i przedszkolach, 1.558 uczniów w szkołach, 100 osób dorosłych,
- zasiłku celowego – 1.254 dzieci młodszych (do 7 lat), 2.185 uczniów oraz 3.766 osób dorosłych.

W 2014 r. w zakresie zadań inwestycyjnych, m.in.:

- realizowano modernizację Oddziału Chirurgii Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego,
- zakończono termomodernizację budynku Żłobka nr 17 przy ul. Morskiej,
- modernizowano place zabaw Zespołu Żłobków Miejskich – Żłobek nr 5, nr 12, nr 13 i nr 18.

Ze środków pochodzących z budżetu miasta wydano na inwestycje prawie 3,5 mln zł (prawie 3,0 mln zł w poprzednim roku).

KULTURA I NAUKA

W 2014 roku w oparciu o samorządowe instytucje kultury działające na terenie Bydgoszczy miało miejsce wiele imprez kulturalnych, m.in.:

- 7 spektakli premierowych oraz 247 przedstawień teatralnych Teatru Polskiego, które obejrzało prawie 36,1 tys. osób,
- 2 501 imprez kulturalnych – spotkania literackie, wernisaże, koncerty i spektakle – w ramach działalności Miejskiego Centrum Kultury MCK, w których uczestniczyło prawie 273,8 tys. osób,
- 36 wystaw stacjonarnych w Galerii Miejskiej bwa oraz ok. 200 innych wydarzeń artystycznych, które zwiedziło i obejrzało prawie 40,9 tys. osób,
- 9 wystaw stałych i 22 czasowe w Muzeum im. L. Wyczółkowskiego, które odwiedziło ogółem prawie 90,1 tys. osób.

Powyższe instytucje otrzymały dotacje z budżetu miasta na działalność bieżącą w wysokości prawie 18,9 mln zł.

Wspomagano również działalność kulturalną i naukową, poprzez przyznawanie przez Prezydenta Miasta:

- nagród – naukowych i artystycznych,
  - stypendiów – naukowych i artystycznych,
- na łączną kwotę w wysokości ponad 543,3 tys. zł.

Promowano także dorobek kulturalny miasta poprzez wspieranie inicjatyw artystycznych i kulturalnych, z których najważniejsze to, m.in.:

- Europejska Akademia Jazzu,
- VI Paderewski Piano Academy,
- Bydgoski Festiwal Operowy,
- VII Międzynarodowe Operowe Forum Młodych,
- 37. Bydgoskie Impresje Muzyczne,
- Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „12 Bydgoszcz Jazz Festival”,
- Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka u Źródeł”.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2014 roku, m.in.:

- zmodernizowano pomieszczenia budynku Teatru Polskiego,
- wybudowano stację uzdatniania wody do fontanny „Potop”,
- zakupiono m.in. muzealia dla Muzeum Okręgowego,
- realizowano zadanie „Zagospodarowanie Młynów Rothera: prace studialne, koncepcyjne i projektowe”.

Wartość wykonanych w tym okresie robót inwestycyjnych wyniosła ok. 1,3 mln zł (w ub. roku 1,0 mln zł).

Na ochronę i konserwację zabytków miasto wydało w formie dotacji ponad 1,3 mln zł (w ub. roku 1,2 mln zł).

Miasto również inwestuje w naukę poprzez:

- dotacje dla bydgoskich uczelni z przeznaczeniem na wsparcie ich rozwoju (UKW, UTP, AM i CM UMK),
- nagrody naukowe i stypendia (UTP, UKW, CM UMK i AM).

KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA

W 2014 roku realizowano zadania inwestycyjne, w ramach których m.in.:

- wybudowano halę treningową z łącznikiem przy wielofunkcyjnej hali sportowej „Łuczniczka”,
- realizowano modernizację obiektu administrowanego przez CWZS „Zawisza” przy ul. Sielskiej,
- rozpoczęto budowę hali tenisowej na terenie KS CWZS „Zawisza” przy ul. Gdańskiej,
- realizowano przebudowę Toru Regatowego w Brdujściu.

Wartość wykonanych w tym czasie robót inwestycyjnych wyniosła prawie 21,7 mln zł (w poprzednim okresie 15,1 mln zł).

W omawianym okresie zorganizowano wiele imprez sportowych o randze międzynarodowej, m.in.:

- o XIV Europejski Festiwal Lekkoatletyczny,
- o XIII Międzynarodowy Turniej Oldbojów im. Andrzeja Brończyka w piłce nożnej,
- o XXXVII Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Rozwiązywaniu Zadań Szachowych,
- o V Międzynarodowy Turniej Tenisowy FUTURES 15 000,
- o XV Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Edwarda Rinke – boks amatorski,
- o XI Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Jerzego Adamskiego,
- o I Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Romana Szramkowskiego,
- o Międzynarodowy Turniej w Taekwondo Olimpijskim Bydgoszcz Cup 2014,
- o XIII Międzynarodowe Mistrzostwa Karate „Central Europe Open”.

Ponadto, kontynuowało swoją działalność Bydgoskie Centrum Informacji (BCI), które:

- prowadziło swoją stronę internetową www.visitbydgoszcz.pl,
- uruchomiło dla turystów aplikacje mobilne,
- współpracowało z wieloma instytucjami w celu promocji atrakcji turystycznych Bydgoszczy, województwa kujawsko-pomorskiego i innych miast Polski,
- brało udział w targach turystycznych w kraju i za granicą,
- promowało imprezy sportowe, plenerowe, turystyczne i inne.

W zakresie krajoznawstwa w omawianym okresie BCI wspomagało organizację wielu imprez, m.in.:

- o rajdów rowerowych,
- o rajdów samochodowych,
- o spływów kajakowych,
- o rejsów motorowodnych,
- o zlotów pieszych dla dzieci i młodzieży.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2014 roku realizując działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska w sferze oczyszczania ścieków, funkcjonowały dwie komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 112,9 tys. m³/dobę:

- „**Fordon**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 41,0 tys. m³/dobę),
- „**Kapuściska**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 71,9 tys. m³/dobę).

Funkcjonowanie oczyszczalni „Fordon” i „Kapuściska” wraz z modernizacją sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, sukcesywnie wpływa na znaczną poprawę sytuacji w zakresie ochrony środowiska – gwarantuje całkowite oczyszczanie odprowadzanych ścieków. W 2014 roku – wszystkie ścieki, przyjęte przez oczyszczalnie, zostały oczyszczone – w ilości 21,7 mln m³ (w analogicznym okresie ub. roku – 21,9 mln m³), w tym ok. 11,6 mln m³ z gospodarstw domowych (w poprzednim roku ponad 11,6 mln m³).

Na terenie Bydgoszczy monitorowane są zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych. Emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 254 Mg/rok, tj. 1,4 Mg/rok na 1 km² (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 27,6%), z czego w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 99,5% zanieczyszczeń wytworzonych. Emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 824,5 Gg/rok (w tym 817,9 → CO₂), tj. 4 684,7 Mg/rok na 1 km² (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 8,0%), z czego w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 4,9% zanieczyszczeń.

W ramach prowadzonego dofinansowywania zmiany sposobu ogrzewania, polegającego na wymianie kotłów lub pieców węglowych na ekologiczne urządzenia grzewcze, udzielono (ze środków budżetu miasta) 70 dotacji osobom fizycznym.

Wywozem odpadów komunalnych i nieczystości oraz letnim oczyszczaniem miasta zajmowały się m.in. firmy: „Remondis Bydgoszcz” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Corimp” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „TARO” sp. z o.o., Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura sp. z o.o. oraz Zakład Gospodarki Odpadami „GREEN” sp. z o.o.

Utrzymywaniem czystości terenów zieleni miejskiej, pracami agrotechnicznymi, nasadzeniami i pielęgnacją zajmowały się firmy: Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Rekultywacji i Rewaloryzacji Obszarów Zabytkowych „Eko-Park” sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agro” S.C.

„Leśny Park Kultury i Wypoczynku” sp. z o.o. kompleksowo zajmuje się obsługą zespołu przyrodniczo-rekreacyjnego w Myślęcinku, w skład której wchodzi konserwacja, utrzymanie i zarządzanie m.in.: Ogrodem Botanicznym, Ogrodem Fauny Polskiej wraz z Pawilonem Akwarium i Terrarium, pozostałymi terenami parkowymi i rekreacyjnymi.

Na terenie miasta wykonywano podstawowe prace agrotechniczne wraz z nasadzeniami sezonowymi, obsadzenia roślinami wieloletnimi, ścinanie drzew i karczowanie pni ze szczególnym uwzględnieniem parków.

W zakresie ochrony przyrody kontynuowano prace rewaloryzacyjne i pielęgnacyjne zabytkowego parku Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku.

Realizowane były projekty unijne:

- REURIS – dot. działań rewitalizacyjnych miejskich terenów nadrzecznych,
- CEC5 – dot. działań związanych z promocją wydajności energetycznej i wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- COBRAMAN – dot. działań rewitalizacyjnych terenów przemysłowych,
- SHIFT-X – dot. poprawy struktur zarządzania przemysłowym dziedzictwem kulturowym.

W zakresie edukacji ekologicznej i monitoringu środowiska: uczestniczono w akcjach z okazji np. Międzynarodowego Dnia Ziemi, Sprzątania Świata i Europejskiego Dnia bez Samochodu, wydawano czasopisma o tematyce ekologicznej, organizowano konkursy ekologiczne.

W ramach zadań bieżących realizowane były m.in.: usuwanie odpadów niebezpiecznych, nietypowych oraz wielkogabarytowych także z różnych miejsc nieprzeznaczonych do tego celu, usuwanie azbestu, zbiórka przeterminowanych leków, program selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, utylizacja odpadów niebezpiecznych pochodzących z nadzwyczajnych zagrożeń.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W ramach włączania Bydgoszczy i regionu w kontynentalny system transportu systematycznie realizowana jest **modernizacja i rozbudowa lotniska im. Ignacego Jana Paderewskiego**. Wybudowany terminal pasażerski spełnia międzynarodowe wymagania.

W 2014 roku realizowano przedsięwzięcia inwestycyjne, z których do najważniejszych należy zaliczyć: wyremontowanie płyt postojowych nr 2 i 4 (PPS2 i PPS4), remont dróg kołowania, w tym drogi kołowania Echo wraz z miejscami postojowymi dla samolotów i oznakowaniem poziomym nawierzchni.

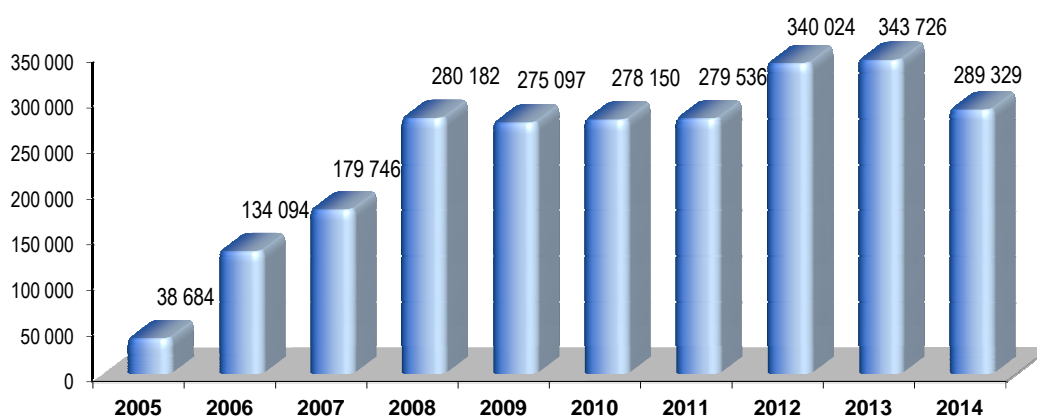
Port Lotniczy Bydgoszcz rozpoczął realizację prac projektowych związanych z przebudową terminala, parkingów oraz budową hotelu i budynku administracyjnego. Są to kluczowe inwestycje dla pasażerów bydgoskiego lotniska, pozwolą na komfortowe korzystanie zarówno z pomieszczeń terminala, jak i usług hotelowych oraz nowoczesnych rozwiązań na parkingu. Przebudowa terminala i parkingu finansowana będzie ze środków własnych.

Ponadto miasto dokapitalizowało Port Lotniczy na kwotę ponad 4,8 mln zł.

Regularne linie obsługuje RYANAIR. Przewoźnik Eurolot z PLL LOT wznowili od kwietnia 2014 roku połączenie z Warszawą.

W omawianym okresie bydgoskie lotnisko obsłużyło łącznie ponad 289,3 tys. pasażerów (w analogicznym okresie ub. roku – 343,7 tys. pasażerów).

Pasażerowie obsłużeni na bydgoskim lotnisku

źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

W 2014 roku natężenie ruchu samochodowego odzwierciedla liczba prywatnych samochodów osobowych przypadająca na 1 km ulic – wynosząca 245,5 (w poprzednim roku – 240,0). Ogólna liczba zarejestrowanych pojazdów wyniosła 241,0 tys. i była większa niż przed rokiem o 4,2 tys. W 2014 roku rejestr obejmował 227,5 tys. pojazdów samochodowych, w tym 182,6 tys. samochodów osobowych, 29,3 tys. ciężarowych i 1,2 tys. autobusów. Wobec powyższego wskaźnik liczby samochodów osobowych na 1.000 mieszkańców wzrósł z 499,6 (w 2013 r.) do 510,7.

W ramach usprawniania funkcjonowania komunikacji w mieście w 2014 r. poza bieżącym utrzymaniem ulic i mostów (remonty cząstkowe i modernizacje: nawierzchni ulic, chodników, parkingów i oświetlenia; akcja zimowa i oczyszczanie pozimowe; utrzymanie torów tramwajowych i sieci trakcyjnej; oznakowania poziome i pionowe; utrzymanie i konserwację kanalizacji deszczowej i zieleni przyulicznej) realizowane były przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej ważne inwestycje, m.in.:

- przebudowano pętlę autobusową na Błoniu,

- w ramach „Rewitalizacji ul. Gdańskiej na odcinku od ul. Śniadeckich do ul. Kamiennej” wykonano odcinek ul. Chodkiewicza do ul. Kamiennej – roboty drogowe, torowe, trakcyjne, kanalizacja deszczowa, oświetlenie, zieleń,
  - zakończono roboty w ramach „Przebudowy ul. Ogińskiego w Bydgoszczy na odcinku od ul. Powstańców Wielkopolskich do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektami inżynierskimi i dojazdami”,
  - przebudowano ulice w rejonie Starego Rynku: Trybunalska, Stefana Batorego, Niedźwiedzia, Jezuicka, Ku Młynom, Farna i Spichlerza,
  - przebudowano ul. Mostową z fragmentami ul. Grodzkiej,
  - realizowano Inteligentne Systemy Transportowe,
  - w ramach zadania „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BIT CITY” realizowano „Przebudowę Węzła Zachodniego – II etap”,
  - realizowano „Tramwaj Fordon”,
  - realizowano „Przebudowę i rozbudowę infrastruktury transportu szynowego na terenie miasta Bydgoszczy”,
  - rozpoczęto „Budowę przeprawy mostowej przez Kanał Bydgoski wraz z układem drogowym”,
  - w ramach „Przebudowy obiektów mostowych w rejonie Starego Rynku” wykonano przebudowę Mostu J. Sulimy-Kamińskiego, mostu w ciągu ul. Ku Młynom, rozpoczęto przebudowę mostu na Jazie w ciągu ul. Tamka,
  - realizowano „Pozimową przebudowę ulic w Bydgoszczy”,
  - przebudowywano drogi gminne o nawierzchni nieutwardzonej.
- Ponadto miasto dokapitalizowało MZK i „Tramwaj Fordon” na kwotę prawie 7,0 mln zł.

Ogólna długość ulic w Bydgoszczy, zgodnie z danymi cyfrowej wersji książki drogi i wykazu dróg publicznych, osiągnęła 743,9 km. Stan nawierzchni dróg ulega stałej poprawie, 500,3 km stanowiły drogi o nawierzchni twardej, tj. 67,2% ogólnej długości dróg.

Długość ulic przypadająca na 1 km² powierzchni miasta osiągnęła 4,23 km/km².

Komunikacja zbiorowa oparta na trakcji tramwajowej i autobusowej realizowana była przez trzech przewoźników: Miejskie Zakłady Komunikacyjne sp. z o.o. – 29 linii, w tym 5 nocnych autobusowych i 8 linii tramwajowych, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej sp. z o.o. – 1 linia dzienna autobusowa, Mobilis sp. z o.o. – 1 linia dzienna (do 31.08.2014 r.) i KDD TRANS sp. z o.o. – 3 linie (od 01.09.2014 r.), którzy świadczą usługi przewozowe w ramach 8 linii tramwajowych i 33 linii autobusowych, w tym 5 linii nocnych. Oferta przewozowa dla mieszkańców obejmuje również 3 jednostki pływające tramwaju wodnego w miesiącach maj-wrzesień.

W ciągu roku długość obsługiwanych tras tramwajowych nie uległa zmianie i wynosiła 30,9 km, natomiast dzięki racjonalizacji połączeń autobusowych długość czynnych tras autobusowych uległa wydłużeniu do 234,8 km.

Realizując program odnowy taboru autobusowego Miejskie Zakłady Komunikacyjne wprowadziły do eksploatacji 7 autobusów przegubowych, jednocześnie wycofały 10 autobusów marki Volvo. Obecnie MZK dysponują: 67 autobusami krótkimi niskopodłogowymi, w tym 31 marki VOLVO i 18 marki SOLARIS; 110 autobusami przegubowymi, w tym 74 marki MERCEDES (w tym 12 szt. z silnikami ekologicznymi EURO-4).

W 2014 roku realizowane były przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację (MWiK) zadania inwestycyjne ujęte w Planie Inwestycji Własnych, w ramach których budowano sieci wodociągowe i kanalizację, przebudowywano sieć wodociągową, realizowano renowację kolektora i kanalizacji.

W wyniku tych działań, na koniec 2014 roku:

- **sieci wodociągowe** osiągnęły długość 1.027,9 km (przybyło w ciągu roku 6,2 km), w tym sieć magistralna 123,7 km i rozdzielcza 618,4 km (przybyło 4,3 km),

- **sieci kanalizacyjne** osiągnęły długość 1.111,5 (przybyło w ciągu roku 4,8 km), w tym sieć sanitarna 691,8 km (przybyło 4,2 km) i deszczowa 256,8 km.

W ramach działań niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów grzewczych Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w 2014 roku realizowało przedsięwzięcia remontowe i inwestycyjne, które obejmują m.in.:

- przebudowę, modernizację i budowę sieci ciepłowniczych,
- modernizację węzłów cieplnych,
- modernizację źródeł ciepła,
- instalację systemów telemetrycznych, automatycznych i informatycznych,
- modernizację infrastruktury,
- rozwój systemu ciepłowniczego miasta.

W omawianym okresie we własnych źródłach KPEC wyprodukowało i zakupiło od EC-I i EC-II łącznie 4,6 mln GJ energii cieplnej (tj. o 480,1 tys. GJ mniej niż w poprzednim roku).

Długość sieci ciepłej w Bydgoszczy nie uległa większym zmianom i wynosiła w końcu 2013 roku 389,1 km, z czego 77,8 km to sieć magistralna, 150,1 km – sieć rozdzielcza, a 161,2 km – przyłącza.

Budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty sieci gazowej realizowane są przez Polską Spółkę Gazownictwa (Oddział w Gdańsku, Zakład w Bydgoszczy), natomiast odbiorcami gazu i jego zużyciem zawiaduje Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Obrót Detaliczny S.A. w Gdańsku.

Sieć gazowa na koniec 2014 roku osiągnęła łączną długość 619,1 km, w tym średniego ciśnienia – 198,4 km, niskiego – 420,7 km, natomiast przyłącza osiągnęły ogólną długość 268,5 km.

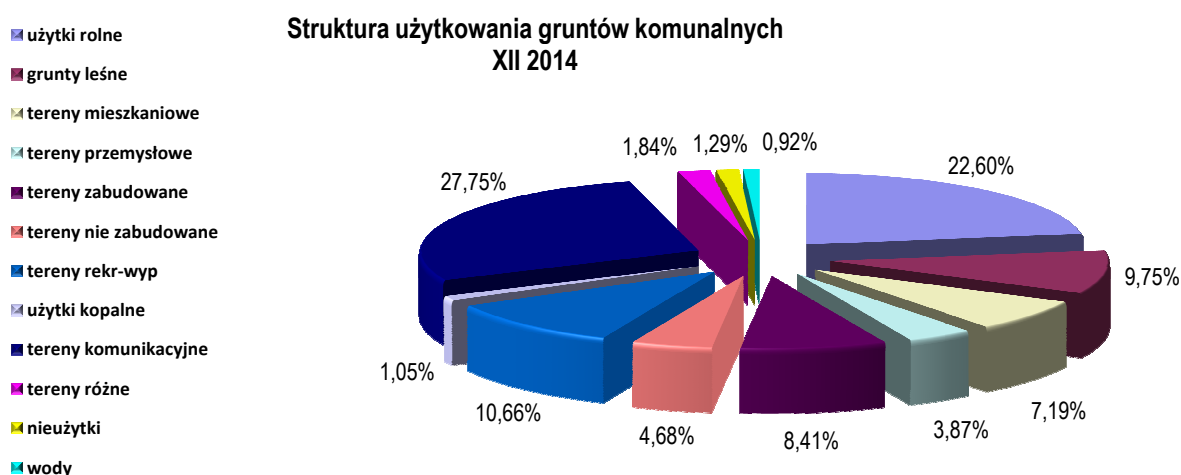
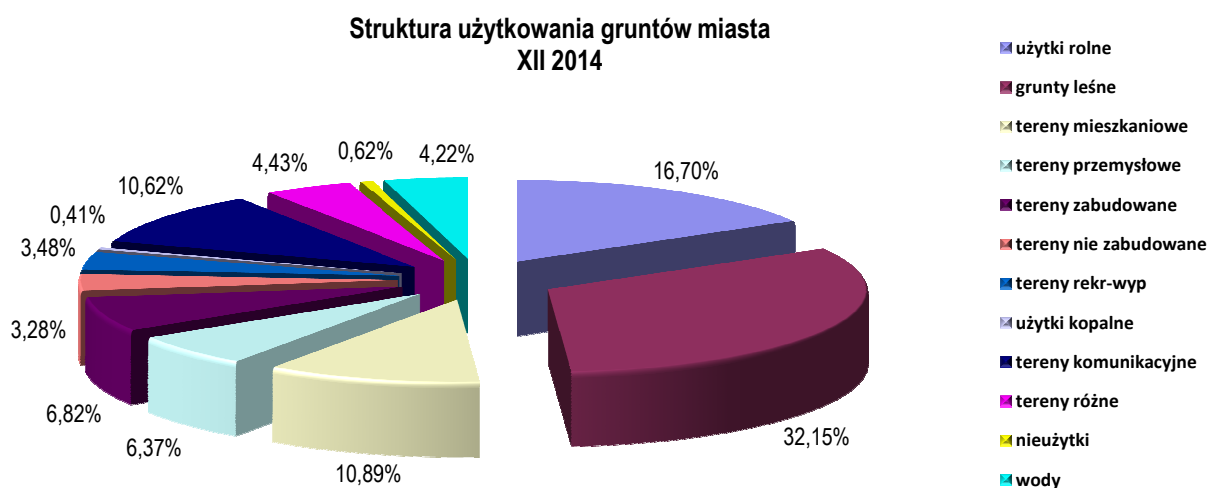
Ponadto na terenie miasta Oddział Dystrybucji Bydgoszcz ENEA Operator Sp. z o.o. realizowała zadania inwestycyjne związane z budową nowych sieci niskiego i średniego napięcia, modernizacją i rozbudową istniejących systemów elektroenergetycznych, działaniami planistycznymi i pracami projektowymi oraz bieżącym przyłączaniem do sieci nowych odbiorców.

W granicach rejonu energetycznego Bydgoszcz na koniec 2014 roku długość napowietrznych sieci niskich i wysokich napięć wyniosła odpowiednio 1 519 km i 94 km, a średnich napięć – 952 km.

W omawianym okresie Miasto realizowało prace związane z konserwacją, utrzymaniem, zagospodarowaniem, rozbudową i modernizacją: studni publicznych, fontann i Międzywodzia, cmentarzy komunalnych (w tym teren kolumbarium na cmentarzu przy ul. Wiślanej), śluz i Starego Kanału Bydgoskiego.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

W ogólnej powierzchni miasta wynoszącej prawie 17,6 tys. ha największy udział, 8,4 tys. ha tj. 47,7% (na koniec grudnia 2013 r. – ponad 8,4 tys. ha, tj. 47,8%), stanowiły nieruchomości Skarbu Państwa. **Stan gruntów komunalnych**, na dzień 31 grudnia 2014 r. zmniejszył się w stosunku do stanu na koniec roku 2013 o 31 ha i wynosił prawie **4,6 tys. ha**, tj. 26,0% ogólnej powierzchni miasta. Pozostałe 26,3% terenów stanowią grunty prywatne i jednostek samorządowych.

źródło: Urząd Miasta Bydgoszczy

W minionym okresie prowadzone były prace związane z wykonywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in.:

- uchwalono 3 plany wyodrębnionych terenów: Bocianowo; Łęgnowo; Miedzyń,
- przystąpiono do sporządzania 10 planów (w tym dot. gazociągu wysokiego ciśnienia w Łęgnowie i napowietrznych linii elektroenergetycznych w Fordonie) wyodrębnionych terenów: Sierniczek; Brdujście; Fordon – Górny Taras, Park Akademicki Pod Skarpą; Stary Fordon; Smukała.

Na koniec 2014 roku 33,5% powierzchni miasta była objęta obowiązującymi planami (128 planów).

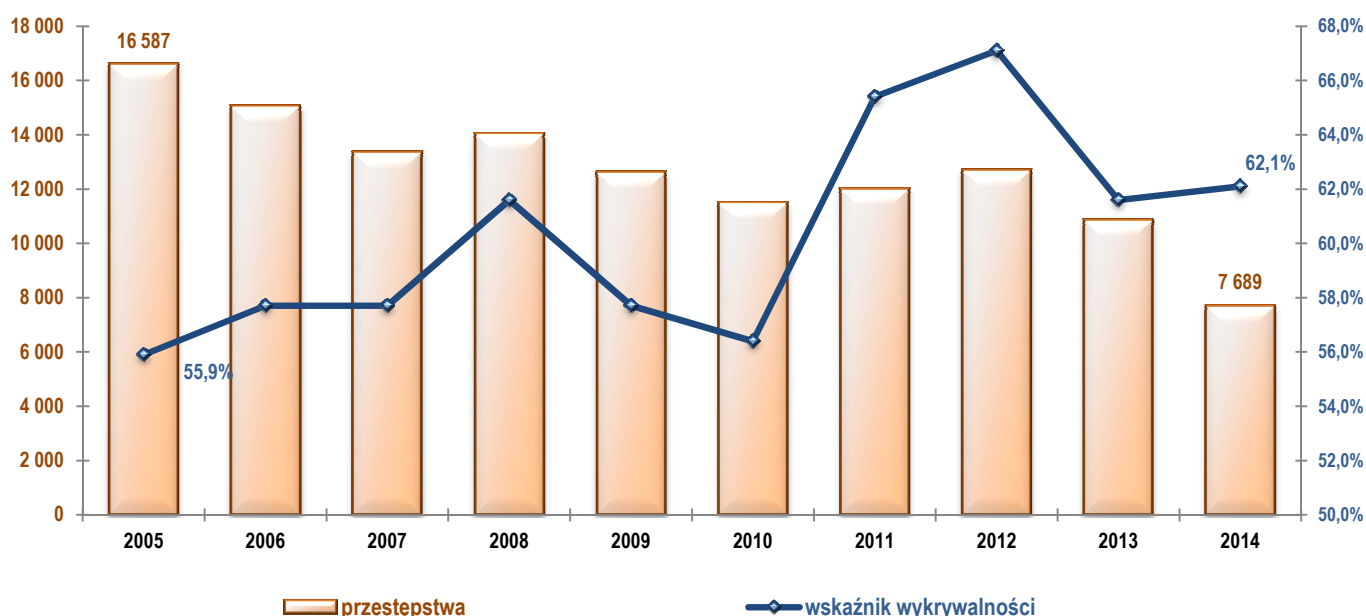
We wrześniu przystąpiono do sporządzania zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bydgoszczy” w związku z koniecznością dostosowania jego problematyki do obecnie obowiązujących aktów prawnych oraz aktualnych tendencji w rozwoju przestrzennym miasta.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy za okres 2014 roku wskazuje na spadek przestępczości w mieście. W minionym okresie na terenie Bydgoszczy stwierdzono prawie 7,7 tys. przestępstw (tj. o 29,1% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), w tym o charakterze gospodarczych 1,3 tys. (tj. o 40,9% mniej), a drogowych ponad 0,1 tys. (tj. o 16,1% mniej).

Na przestrzeni roku udział przestępstw w Bydgoszczy wobec ogółu przestępstw stwierdzonych w województwie utrzymywał się na poziomie 18,5%. W 2014 roku wskaźnik wykrywalności przestępstw w mieście wzrósł z 61,6% do 62,1%.

Przestępstwa stwierdzone i wykrywalność

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

W mieście w 2014 roku miało miejsce prawie 4,8 tys. kolizji drogowych (o 3,1% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku) i 209 wypadków (tj. o 18,7% mniej), w których 6 osób zginęło, a 252 zostały ranne.

Na terenie miasta pracę Policji wspiera Straż Miejska, która przeprowadziła szereg działań kontrolno-interwencyjnych, m.in.:

- pouczono 22,6 tys. sprawców (w 2013 roku 28,5 tys.),
- prawie 17,6 tys. osób ukarano mandataми karnymi (w poprzednim roku ponad 22,6 tys. osób) – najczęściej dotyczyły one wykroczeń komunikacyjnych,
- skierowano 707 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, do Kolegium ds. Wykroczeń (poprzednio 825 wniosków),
- wpłynęło prawie 22,7 tys. zgłoszeń od mieszkańców (w poprzednim roku prawie 24,0 tys.).

Ponadto w 2014 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej podejmowali inne działania, m.in. takie jak:

- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej – prawie 0,8 tys. razy (podobnie 0,8 tys. w 2013 r.),
- konwojowanie dokumentów i wartości pieniężnych na rzecz gminy – ponad 1,4 tys. razy (prawie 1,4 tys. w 2013 r.),
- realizacja wspólnie z innymi instytucjami programów i akcji w ramach działań profilaktycznych:
  - programu Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła”, w ramach którego bydgoskie szkoły objęte zostały systematycznymi patrolami specjalistycznymi i patrolami interwencyjnymi oraz akcjami, m.in.: „Serce na start” (dotyczącej kształtowania zachowań i postaw w sytuacjach zagrożenia życia wymagających udzielenia pierwszej pomocy), „Żyj, nie ulegaj, walcz ...!” (dotyczącej różnorodnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu i narkotyków),
  - programu „Internet – możliwości i zagrożenia”, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi na problematykę zagrożeń wynikających z posługiwania się Internetem i komputerem,
  - akcji „Bezpieczna Bydgoszcz” – Zielona Szkoła, której celem jest zwrócenie uwagi młodzieży na problematykę bezpieczeństwa publicznego i aktywizację młodzieży,
  - akcji „Bezpieczne Wakacje”, której celem jest nauka bezpiecznego zachowania młodzieży podczas wycieczki i unikania zagrożeń .

W omawianym okresie służbę na terenie miasta pełniło 11,2 tys. patroli tj. o 7,0% mniej niż w roku poprzednim. Patroli zmotoryzowanych było wystawionych 4,2 tys. tj. o 38,8% mniej niż w roku poprzednim, a stanowiły 37,6% wszystkich patroli. Patroli pieszych było 7,0 tys. tj. o 35,4% więcej. Patrole piesze realizowane były również wspólnie z Policją.

W 2014 r. na terenie Bydgoszczy zarejestrowano ponad 0,9 tys. pożarów tj. o 94 (o 9,4%) mniej niż w poprzednim okresie, w tym:

- 166 (o 45 mniej niż w ub. roku) budynków mieszkalnych,
- 73 (o 3 więcej) środków transportu,
- 52 (o 2 mniej) lasów.

Ponadto Straż Pożarna interweniowała w 1,4 tys. (tj. o 41 więcej niż w poprzednim roku) przypadkach miejsowych zagrożeń i w 204 (o 84 mniej) w wyniku fałszywych alarmów.

W celu poprawy bezpieczeństwa w mieście dyżurni Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w 12,7 tys. przypadkach (w analogicznym okresie poprzedniego roku w 12,1 tys. przypadkach) podejmowali działania zmierzające do likwidacji skutków zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców, i tak m.in. interweniowali w:

- 728 przypadkach występowania dzikich zwierząt i problematyki weterynaryjnej (w ub. roku – w 693),
- 447 przypadkach zanieczyszczenia środowiska (w ub. roku – w 639),
- 370 przypadkach uszkodzenia dróg i poboczy (w ub. roku – w 557),
- 398 przypadkach niezabezpieczonych studzienek i kratek ściekowych w pasie drogowym (w ub. roku – 447),
- 314 przypadkach awarii sieci wodno-kanalizacyjnej (w ub. roku – w 249),
- 104 przypadkach pożarów (w ub. roku – w 227),
- 242 przypadkach awarii sieci energetycznej (w ub. roku – w 178).

Ponadto na bieżąco realizowane były zadania w zakresie:

- zarządzania kryzysowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- obrony cywilnej,

- ćwiczeń, szkolenia, upowszechniania problematyki zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- doskonalenia systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania,
- funkcjonowania infrastruktury technicznej obrony cywilnej,
- spraw obronnych.

Na poprawę bezpieczeństwa ma również wpływ rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego. Zadaniem tego systemu jest wspieranie działań Policji i Straży Miejskiej pełniąc funkcję prewencyjną, bieżącego nadzoru i wczesnego ostrzegania. Na koniec 2014 roku w Bydgoszczy funkcjonowało 159 kamer.